

Bogumil Gorenjko:

Božičevanje svetega Frančiška Asiškega.

(Po Jörgensenovem življenjepisu.)

Do svojem povratku iz Svete dežele, kjer je obiskal Betlehem, se je Frančišek Asiški posebno veselil božičnega praznika. Nekega leta je pal ta praznik na petek, in neki brat je predlagal svojim sobratom, naj bi se radi tega zdržali ta dan mesa.

– »Če je božič, potem ni več petek,« ga je zavrnil svetnik. »Če bi mogle stene jesti meso, bi jim ga dal na ta dan!«

Pogosto je rekel: »Če bi jaz poznal cesarja, bi ga prosil, da bi zapovedal vsem podložnim, da morajo ta dan natresti zrnja ptičkom, posebno našim bratcem, škrjančkom, in da vsak, ki ima živino v hlevu, ta dan položi boljšo klajo v jasli iz ljubezni do novorojenega Jezuščka. In bogataši bi morali pogostiti vse reveže!«

Leta 1223. je sklenil sv. Frančišek, da praznuje to leto božič na prav poseben način, kakor še ni videl sve. V mestu Greccio je imel prijatelja in dobrotnika, mašnika Ivana Vellita, ki je bil podaril njemu in njegovim bratom z gozdom obrastlo skalovje blizu mesta, da se tam naselijo. Tega moža je poklical svetnik k sebi in ga naprosil: »Jaz želim letos praznovati svetí večer skupaj s teboj, a poslušaj, kako si jaz to mislim. V gozdu pri samostanu je skalna votlina. V to votlino boš postavil jasli, napolnjene s senom! Dobiti moraš tudi oslička in vo-

lička, prav kakor je bilo v Betlehemu. Jaz namreč želim enkrat prav resno praznovati prihod Boga na zemljo in z lastnimi očmi videti, kako borno in siromašno je hotel biti rojen Bog radi nas.«

Prijatelj Vellita je spolnil željo svetniku, in na sveti večer proti polnoči so prišli bratje iz samostana in prebivalstvo cele okolice je prihitelo skupaj, da vidi, kako bo Frančišek praznoval božični večer. Vsi so nosili goreče baklje, okrog jaslic so pa stali bratje s svojimi svečami, da je bil gozd svetel kot jasni dan pod temnimi oboki stoletnih hrastov. Na jaslih, ki so služile za oltar, se je brala sveta maša, da bi bilo božje Dete samo pričujoče pod podobami kruha in vina, tako kakor je bilo pričujoče vidno v Betlehemu. Da, mašniku se je tisto noč celó zazdelo, kot da vidi resnično dete ležati v jaslicah, toda kot bi bilo mrtvo ali bi spalo. Tedaj je stopil sveti Frančišek k detetu, ga ljubeznivo vzel v svoje naročje, in dete se je zbudilo, se je smehljalo bratu Frančišku in božalo s svojimi nežnimi ročicami njegovo porastlo lice in njegovo rjavo haljo. — — Pa tej prikazni se ni prav nič začudil mašnik Vellita. Kajti Jezus je bil v mnogih srcih res mrtev ali je bil že vsaj zaspal, brat sveti Frančišek pa je s svojo besedo in zgledom božje Dete spet obudil k življenju ali pa vsaj iz spanca v mnogih srcih.

Po pétem evangeliju je stopil Frančišek oblečen kot diakon k jaslicam. S tihimi vzdihljaji, skrušen od polnosti svoje pobožnosti, prevzet od čudovitega veselja je stal svetnik božji pri jaslicah. In njegov močni in ob enem nežni, njegov čisti in doneči glas je pozval vse, naj iščejo največje Dobro. Z besedami sladkosti je govoril o ubogem Kralju, ki je prišel tisto noč na svet. In vselej, kadar je hotel izgovoriti ime

»Jezus«, ga je prevladal ogenj njegove ljubezni in imenoval ga je le dete betlehemsko. Pozno šele v jutru je minula ta svečanost, in vsak se je vrnil poln veselja in tolažbe tisti božič domov.

J. E. Bogomiš:

Slovo za Boštajevo mejo.

Yse je bilo pobito in žalostno na Boštajevem dvorišču. Jožek se je držal resno in je le nerad govoril, Tonček je pa jokal, in Tinček je podrhtaval, da skoro ni videl belega dne. Nesreča se je namreč zgodila pri Boštaju, nesreča, kakršna se ne zgodi vsak dan: psiček Varko je poginil.

Sosedova dva, Koparjev Nace in Peter, sta prišla pogledat, kaj pomeni ta jok. In takoj sta bila pripravljena s svetom in s tolažbo: psička bomo pokopali, in lepo ga moramo pokopati.

In res so ga lepo pokopali — za Boštajevo mejo, ondi za hlevom so ga pokopali. Tam mu je celo nekaj govoril Jožek v slovo — za Boštajevo mejo. In potem so vsi trije Boštaji jokali, ko sta Koparjeva dva zagrebla mrtvo kuže. V znak prijateljstva so mu pa položili Boštaji celó venec na tisto pest pasjega groba. In so rekli, da mu bodo še cvetic zasadili. Pa jih vseeno niso. Zakaj li ne?

Nazadnje so šli domov in so zapustili mrtvega Varčka. Saj ga je dobro varovala črna zemlja. In dolgčas mu tudi ni bilo po jokanju. V meji je bilo vse polno in vse živo drobnega ptičjega rodu. Ti so drugače zabavali kot tisto kisanje...